5960 Ն· 1888 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 23 ՇԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — 29 ՈՒՆՑԱՅԻ ՍԷՆԷ — ԱՂԱՓ· ՓԵՏՐՎԱՐ 4 — Ն· 5960

ՓԻՆԱԹԼԱՐ
Տարեկան Մեծագ. 8
Կէս տարեկան 4
Իլանաթը առանձին 40 փարա.

Մասիսի Լեռներ

ԻԹԱՆԱԹ
Ղազետաբերը շաբաթը մէկ անգամ տեղի կունենայ։
Գին նախապէս 30 փարա.

ԲՈՍՓՈՐԱՅԻ ԻՍՏԱՆԲՈՒԼԻ ՊԻՏԻ ԱՅԻՏ ՏԻՐ
١٣٠٢ ՔԵՆԱՆԻՆԻ ՍԱՆԻ ٢٣

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԳԱԼԱԹԱ ԻՍԿԻ ԽԱՆ ՆԻՄԵՐՈ 41
١٣٠٥ ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ ٢٣

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՅԻ

—o—

Բէյրութ 1 փետր. ազչամ Մաճարիսթան զազէթալարը, Ավսթրիաեր Ռուսիանէն հարաքեաֆթր ասքերիեէսինէ գարչը ինթիգամանէ հարաքէթ իթմէկէ թէյվիզ ի. տիեօրլար։

Իսմայիլէ 1 փետր. Յունվարըն 21ինտէն 31 ինէ գատար Սուվէյշ գանալընտան 101 գըթա սէֆինէ միրուր իտիպ, 10 կիւնլիւք հասըլաթ 1.850.000 ֆրանգ օլմուշ տուր։

—o—

Իսթանպուլ զազէթասընա հախատա Ռէյտէրէ.

Ֆիլիպէ 1 փետր.

Տիւն սապահ ալաֆրանկա սաաթ 8ատ, բրէնս էսկի Զաղարատան հարաքէթ իլէմիշ տիր. հինի մուվաֆէգինտէ իճրա օլունան չէնլիք միւֆարագաթը էնանսընտա տախի այնի սուրէթտէ մուգու պուլմուշ տուր. բրէնս մայեէթի մէվճուտի իլէ պէրապէր Եէնի Զաղարաեա կէլէրէք, պազը հէյեէթի մէպուսէլէրի հուզուրունա գապուլ իլէմիշ, վէ էօյլէ վագթը, Եէնի Զաղարատան հարաքէթլէ, ալաֆրանկա ագչամ սաաթ 4տէ իսլիմեաեա մուվաֆէլէթ իթմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

—o—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

—

Կէօրիւճէ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը, ռիւթպէսինին միւթէմաեիզ թէրֆիի իլէ, Ատանա վիլաեէթի մէրքէզ միւթէսարրըֆլըղընտան միւնֆասըլ իզզէթլու խուրշիտ էֆէնտիեէ,

Ատանա վիլաեէթի տախիլինտէ Մէրսին գազասը գայիմագամլըղը, Գարախիսալը գայիմագամը Նազիֆ էֆէնտիեէ,

Վիլաեէթի մէզքուրէ տախիլինտէ Գարախիսալը գազասը գայիմագամլըղը, Ֆոր գայիմագամը Մօհսին պէյէ,

Գինեա վիլաեէթի տախիլինտէ Ֆոր գազասը գայիմագամլըղը, Թէրմէ գայիմագամը սապրգ Խայրէտտին էֆէնտիեէ թէվճիհ պուլուրմուշ տուր։

—

Ռէֆիգի մէօհթէրէմիճիզ Գոնսթանթինուպոլիս զազէթասընընտա հիպի ռիֆաթլու Նիգօյիտի էֆէնտինին թահթը իմթիեազընտա օլարագ զուհուրինէ ինթիզար իթտիկիմիզ Ոէրվէթ նամ թիւրքճէ զազէթանըն պու տէֆա ինթիշարէ պայլատըղը, քէմալի մէմնունիյէթլէ կէօրիւլմիշ տիր։

Ռէֆիգի գատիմիմիզին ալէմի մաթպուաթա բէք չօգ խըտէմաթը հասէնէսի սէպգաթ իթմիշ օլտուզունտան, զուհուրինի խասսէթէն թէպրիգ իլէ, հիւնի տէվամընը անմատիմ փալ գալպ թէմէնին էյլէրիզ։

—Ռումէլի Եարգի խաթթը իմթիեազընտա վագ ու թէէսսիս օլունաճագ ռիսումաթ գօրտօնունտա տայիր օլան էվրագ Պապը ալիճէ տախի թէտգրգ օլունարագ, պիր գաչ կիւնէ գատար մէվգէի իճրաեէ գօնուլաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—Ալթընճը տայիրէ տախիլինտէ էմլագը պուլունան պազը քէսանըն, էմլագ վէրկիսինտէն պագաեատա գալան պօրճլարընը չիմտիեէ գատար էտա վէ իֆա իթմէսիքլերինտէն տօլաեր, պու միսիլլուլէր հագլարընտա, շէհր էմանէթի տավա վէքիլի Թէվֆիգ պէյ մարիֆէթի իլէ, Պէյօղլու հուգուգ մահքէմէսինտէ իգամէյի տավա իլէ, պօրճլուլարըն էմլագ վէ ագարը իրատա վէ իճարաթընըն թահթը հաճզէ (սէքվէսթրօ) ալտըրըլմագտա օլտուզու իշիտիլմիշ տիր։

— Պուլկարիսթան գաբու քէթխիւտասը Մ. Վէլգօվիշ, զապթիեէ նէզարէթի ալիեէսինտէն վուգու պուլան տավէթ իզէրինէ, պապը գապթիեէեէ պիլ ազիմէ, Պուլկագ ճիվարընտա զուհուրա կէլէն արպէտաեա տայիր, աթուֆէթլու Թեամիլ պէյ էֆէնտի հագրէթէրի իլէ միւքեալէմէ իլէմիշ տիր։

—Ավսթրիա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրի էվվէլքի կիւն ագշամ իսթիանպուլ Պապը ալիեէ կիտէրէք, զաթը սամի Սատրազամի վէ խարիճիեէ նազիրը տէվզէթլու Սայիտ բաշա հազարաթը իլէ կէօրիշմիշլէր տիր։

—Պանգը Օսմանի, կէչէնտէ մէէմուրինի խարիճիեէ իլէ, սիֆէրանընն մասալարընը իթա իթմիշ, վէ չիմտի կէրուտէ գալան պիր մասընն թէսվիյէսի զրմնընտա, մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի թէպլիղաթը լեազըմէ իֆա իլէմիշ տիր։

Քէզալիք սէնէ նիհայեէթինէ գատար, Մալօզէր իլէ Գըրուբ ֆապրիգալարընա իթա վէ թէսվիյէսի միւգթազի օլան մէպալիղի մալիմէեէ մահսուպէն, Պուլկար տաղը մատէնինտէն ալընաճագ մէպալիղ իլէ, տիկէր պիր իքի մատէնտէն իսթիհսալը մուգաբրէր պուլունան բիւսումընիսպիեէտէն իքի եիւզ քիսուր պին լիրանընն իթա վէ թէսվիյէսի վէ տիկէր պազը վիլաեաթտան միւրէթթէպ մէպալիղին ճէլալի իլէ, թէէմինի շէրաիթի մուգավէլէ էտիլմէսի մուգաբրէր տիր։

—Իսկիսատար հարիգզէտէկեանընընա իհանէ օլարագ, գօմիսիեօնը մախսուսու մարիֆէթի իլէ ճէմ իտիրմէքտէ օլան մէպալիղի մէվճուտունուն մէգքիր հարիքզէտէկեան միհրթաճիրինէ թէվզի ու իթասընա բազար իրթէսի կիւնիւ միւպաչէրէթ իտիլտիկի, վէ միսրէէճիրինտէն օլան էրպապը իհթիեաճատէմ պաշընա, 100 զուրուշ հիսապը իլէ իեանէ իտիլմէքտէ օլտուզու կիպի, ասհապը էմլագտան օլան միւհթաճիրինէ տախի չիմտիլիք էմլագ գըյմէթլէրինին 100տէ օնու նիսպէթինտէ մէպալիղ իթա գէլընմագտա պուլունտուզու մամէմունիյէթ մէսմու տուր։

—Գուտուս էվգաֆ մուհասէպէճիսինին, պիր բիւշվէթ մատտէսինտէն տօլաեր, թահթը մուհաքէմէեէ տալընտըղը վէ պուրաճա եէրինէ տիկէրի թայեէն գալընտըղը, Գուտուստան Թարիգ զազէթասընընա եազըլմըշ տըր։

—Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆուն մախտումու Մ. Տիմիթրի տր Նէլիտօֆուն, էվվէլճէ տիւշար օլտուզու խասթալըգտան քէսպի ի ֆագաթ իթմէք իւզրէ պուլունտուզու իշիտիլմիշ տիր։

Միւմայիլէյհին խասթալըղը թէմամէն միւպէտտէի սըհհէթ օլմազ իսէ, Ռուսիա սէֆարէթխանէսինտէ վէրիլմէսի Միւթէսավվէր օլան պիճիւք պալօեա Ֆրանսա վէ եախոտ Ալմանա սէֆարէթխանէսինտէ իթա օլունաճագ իմիշ։

—Դալաթատա մուհմանէ ճիվարընտա Ըսթամանթը ճէրհ վէ գաթլ իթմէսինտէն տօլաեր, ճինայեէթլէ միւթթէհիմ պուլունան վանիլ նամ շախսընը, էվվէլքի կիւն մահքէմէյի ճինաեէթտէ իճրա գրլընան մուհաքէմէեի ալէնիյեէսինէ թիճէսինտէ, Հարաքէթի վագատը սապիթ օլմազլէ, գանունը ճէզանընն 17կիւնճիւ մատտէսինին ֆըգրայի էվվէլսինէ թէվֆիգան 15 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէկէ գօնուլմասընա զարար վերիլմիշ տիր։

—Տէյունը ուսմանիյէ իտարէսինտէ, լիսանը Թիւրքի միթէր ճիմի օլտուզու հալտէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու էսիր ֆիրաշ պուլունմուշ օլան Տիմիթրի Նաումէ. ֆէնտի, միւպթէլա օլտուզու իլլեթտէն ըէհաեատ օլամաեարագ 26 եաշընտա օլտուզու հալտէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Ոէվաքին ճիվարընտա, վուգուպուլան մուհարէպէլերատ, Ինկիլիզ միրալայլարընտան Փիշնէրին Օսման Զիգնա, ավինէսի թարաֆընտան մագթուլ օլտուզու շաեի օլմուշ իսէտէ, միւմայիլէյհ մագթուլ օշմահուպ մէճրուհ օլտուզունտան թէտավի օլունմագ իւզրէ, գահիրէեէ ավտէթ իլէմիշ վէ խըտիվ հազրէթլէրինին էմրի իլէ, քէնտինին ըիւքիպինէ սալընլու պիր վակօն թախսիս օլունարագ, քեանունի սանինին իքիսինտէ գահիրէեէ մուվասէլէթ իթմիշ տիր, միւմայիլէյհին ճէրիհասընտա պուլունան ջուրջուն հէնուզ չըկարը. լամամըշ, վէ հալը ոըհհէթի տախի պոնուն չըշարըլմասընա չիմտիլիք միսայիտ պուլունմաեօր իմիշ։

—Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինտէ, էմնիմիւզտէքի բէնճէնպիհ կիւնիւ ագշամը պիր ճէմիյէթի շէպանէ իթա օլունաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն, եինէ սապը. գալու թագըմընտան, 12 քիչի զապթիեէ նէզարէթի ալիեէսի թարաֆընտան ագթարը պայիտեէ թէպեիա իտիլմիշլէր տիր։

—Կէչէն. քեանունի էվվէլին 28 հնճի բազար իրթէսի կիճէսի, սաաթ 8է չալեէք գալարագ, Թրապզօնտա, 7-8 սանիեէ գատար չիտտէթլիճէ պիր հարաքէթի արզ վուգու պուլմուշ իսէտէ, համա օլսուն պիր կէօնա զայեաթ օլմատըղը, վէ գիքը օլունան հարաքէթի արզըն, կիւմիւշխանէ իլէ Կիրէսօն գասապալարընտա տախի հիսս օլունտուզու իշիտիլմիշ տիր։

—Նովիե վերէմիա նամ Ռուսիա զազէթասընն. Մէրայ Պօնատա մուգիմ մուխպիրի, Պօնատաֆի Հերմէք գրմաղարընին ջրնդինէն Պիսի դարի մէսպուգ պիր ճալմուզթարիպ ալէ միւթէզարրուր օլտուգլարընը իշար իլլէմիշ տիր։

—Զաքչէնպիհ կիւնիւ Ռազմիէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարաքէթ իսէն, թահթ էլպահր (տէնիզ ալթը) իսթիմպոթ իլէ, թարբիտ իսթիմպոթու, բուզիկեանընը չիտտէթինտէն նաշի, Հէյլանի ատատա թէվգրֆա մէճպուր զարուզանան, անճագ էվվէլքի կիւն Իզմիտէ վկիթմիշ վէ պունլարընը թէճրիպէսի իճրա օլունտուգտան սոնրա, իզմիտէ պուլունան հէյլեթի սաքէրիյեէնին Տէրսաատէթ ավտէթի իսէճէքլէրի իշիտիլմիշ պիր

—Քէօրիւտէ զարգ օլան տուպանընն, պու տէֆա եէնիտէն ինչասընա պէտ օլունուպ, 15-20 կիւնէ գատար իքմալ իտիլմէսինի պահրիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն լեազըմ կէլէնլէրէ էմր իթա իտիլմիշ տիր։

—Անատօլու հիսարընտա պահճէվանլարընը գուլիպէսինէ հիւճիւմ իտէրէք պիշարէ պահճէվանլարը կազ իլէ եազմըշ օլան ճանիլէրին մուհաքէմէսի, էօնիմիզտէքի սալը գիւնիւ մահքէմէյի ճինաեէթտէ իճրա օլունաճագ տըր։

—Նաֆտա վէ թիճարէթ նազարը ալիսի տէվլէթլու Զէէդի բաշա հազրէթլէրի, վէ Պապը ալիհուգուգ միւշավիրի սատտէթլու Գաբրիել էֆէնտի, էվվէլքի կիւն նէզտի սամի հազրէթի Սատրազամիեէ կիտէրէք, պազը մէվատտը նաֆտա վէ թիճարէթ մուահէտէլէրի իլէ, Պուլկարիսթան խութութը իլթիսագրյիէսի հագգընտա պիր խայլը միւտտէթ միզաքլրէ օլունմուշ տուր։

—Բօմատան վիրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆնամէյին մաելինէ կէօրէ Բաբա հազրէթլէրի, Իրլանտա մէսէլէսինէ միւտախէլէ իթմեեէճէկինի պէեան էյլէմիշ իտի, Ֆրանսա զազէթալարը, պիլգաս Բաբա հազրէթլէրինին, Ինկիլթէրրա Դաթօլիքլէրինէ պազը էվվիեազաթընը իթասը վէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին, Վաթիգան նէզտինտէ պիր սէֆարէթին թէէջիի, վէ Իրլանտա գրմասընա պիր իտարէյի միւմթազէնին էթասը շարթը իլէ, պու իշնէ թէվասսութ իտէճէկինի Լոնտրա գազինէսինէ պէեան էյլէմիշ կինի եազըօրլար։

—Լոտրատա չէգան ճէրիտէյի ասքէրիեէ սոն պէշ ասըր զարֆընտա Ինկիլթէրրանընն սֆայինի հարպիեէ իշին սարֆ իլլէտիկի մէպալիղին պիր գըթա տէֆթերինի նէշր իլլէմիշ տիր։

1888 սէնէսինտէ Նաբրլան կարէթ Հանրի նամ զըրհը, 14 պին լիրա մասրաֆ իլէ վիճուտէ կէլմիշ տիր. 1888 սէնէսինտէ, էյիզապէթ սէֆինէսինէ 18000 լիրա կիթմիշ տիր։

Բօվաեալ ժօրժ սէֆինէսի իշին, 66000 լիրա վիրիլմիշ տիր։

Վէլհասըլ 1887 սէնէսինտէ, Վիքթօրեա նամ զըրհը սէֆինէ իշին, 724.855 լիրա ստրֆ իտիլմիշ տիր։

Շուրասը տախի ճայի տիզգաթտըր քի, 1887 սէնէսինտէ Թրբրաֆտիկար նամը իլէ ինչա օլունան տիկէր պիր սէֆինէնին մէսարիֆի պիր միլեօն ինկիլիզ լիրասընընա պտիլը օլմուշ տուր։

ԽԱՐԻՃԻՅԵԼ

—o—

ԻԹԱԼԵԱՆ ՎԻ ՀԱՊԷՇ

Ժէնէրալ Ոան Մարզանօ գօմանտասընտա, Մասսուատա պուլունան իթալեան բիեատէ ասքէրի 20 պին նէֆէր թախմին օլունմագտա տըր։

600 նէֆէր գատար սիւրի ասքէրի, վէ 50 գըթա սահրա վէ 100 գըթա մէվգը թօբլարը մէճնուատտուր. ֆագաթ մէվգրի հարպտատ մուհարէպէ իտէպիլէճէք օլան ասքէր 15 պին նէֆէր գատար տըր։

Ծէվզըսաթթը ասքէրիեէ իչին 5000 պարկիր վէ էսթէր (գաթըր) թէհիյեէ օլունմուշ տուր։

Ումուրը նադիրեէի թէհսիլ իթմէք իչրէ, Իթալեանլար շըմէնտըֆէր տախի ինչա իթմիշլէր տիր։

Իթանեանլար, Սասթը վէ կէրն մէզգրլարընը զապթ իթմէք ազմինտէ օլտուգլարընտան, հարաքեաթը թաարրուզիեէկէ մէճպուր սլանճագլար իսէտ, Ժէնէրալ Ոան Մարզանօ թէտաֆիի հարաքէթ իտէրէք, իսթիհքեամլար տէրունինտէ, Հապէշիլէրին ճիւմլէսինէ միւնթազըր պուլունաճագ իմիշ. Իթալեանլարընն մէվգգրի միւսթահքէմ էսի միւսէլլէս չէքլինտէ օլուպ, միւտաֆաաեա բէք չօգ մուֆաֆըգտըր։

Շու գատար վար քի, պու հալտէ պէրրէն մահսուր, վէ Մասսուա կիպի հավասը վէխիմ պիր մահէլտէ գալաճագլար տըր։

Գըրալ Սուհաննանընն գուվվէթի իչ ֆըրգաեա միւնգասէմ տիր։

Իթալեանլար, միշարիլէյհին պիր թարաֆտան Սուտանիլէրին, վէ պիր թարաֆտան Շավա հաքիմինին ՆԷՀաճէմմանընա տիւշար օլտուզու հալտէ, մուհարէպէեէ մէճպուր ծրաճաղընը իշաա իլլէօրլար իսէտէ, Շավա հաքիմինին գըեամընտա տայիր օլան ըիվաեէթ, Իթալեա մէնապիհինէն նէշր օլունտուզու ճիհէթլէ. գալաբ իհթիրազ իլէ թէլագգըեա չտեան տըր տեսօրլար։

Մէրիեէթի ահքեամընա պիլիսթիզան իրատէյի Սէնիյեէի ճէնապը Բատիշահի չէրէֆմիլթէալիգ պուրուրմուշ օլան մահպասլար նիզամնամէսի սարէթթի տիր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

ՄԱԹՊԱԱ ԱՀԲԵԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵԷ

1. Մասսի. — Մէմալիքի Օսմանիեէտէ մաթպաա աչմագ, վէ հէր սէֆի քիւթպ ու բէսաիր վէ էվրագ ամապ իթմէք, իչպու նիզամնամէեէ իթիպպա չարթը իլէ, սէրպէսթ տիր։

2. — Իչպու նիզամնամէնին պէշինճի մատտէսի մուճիպինճէ, սէ-

նէտ վիրէն թէպաայի էճնէպիեէ, թէպաայի Օսմանիեէ կիպի մարդ. պաս աչմագ հագգընա նայիլ օլուր։

3. – Մաթպաա քիչատը մութ. լագա ռուխսաթնամէյի ըէսմի իսթիհսալինէ մէվգուֆ տուր՝, ռուխսաթը ըէսմիեէ իսթիհսալ իթմէքսիզին մաթպաա քիչատը իլէ քիթ պու ըէսալիլ վէ էվրագը սայիրէ թապ իտէնլէրտէն գանունու ճէզանը 137 նճի մատտէսի հիւքմինճէ, մաթպասը գաբաթտրբլմագլէ պէրապէր, 50 Օսմանլը ալթունը ճէզայի նագտի ալընը։

4. – Կէրէք թէպաայի Օսմանիեէ վէ էճնէպիեէտէն, մաթպաա քիչատ իթմէք իսթէեէնլէր, իսմ ու շէօհրէթ վէ թէրճէմէյի հալ վէ իգամէթկեահլարընը, վէ թէէսիս իտէճէքլէրի մաթպասընը մահէլ վէ սոգագ վէ նումէրօսունու, վէ սանաթը վէ թապը գանղիլիսանտա իճրա իտէճէքլէրինի Տէրսաատէթտէ տախիլիեէ նէզարէթինէ, վէ թաշրալարտա վալիի վիլաեէթէ իթա իտէճէքլէր տիր։

5. – Իսթիտանամէլէրի մաթպաա աչմագ իսթէեէնլէրին Տէրսաատէթտէ զապթիեէ նէզարէթի իլէ շեհիր էմանէթինէ, վէ վիլաեաթտա զապըթայի մահէլլիյէեէ հավալէ օլունարագ, միւսթէտինին ահվալը թահգըգ իթտիրիլտիքտէն, վէ հուգուգու մուգատտէսէյի ճէնապը Բատիշահիեէ, վէ մէնաֆիի տեվլէթի ալիյէեէ թօգունուր ասար թապընտան միճանիպէթ իտէճէկինէ տայիր, եէտինտէն սէնէտ ախզ օլունտուգտան սոնրա, Տէրսաատէթտէ տախիլիեէ նէզարէթինտէն վէ թաշրալարտա նէզարէթի միւշարիլէյհատան ալընաճագ մէէգունիյէթի ըէսմիեէ իւզերինէ, վալիլէր ճանիպինտէն քէնտիլէրինէ ռուխսաթնամէ իթա օլունուր, անճագ թէպաայի էճնէպիյեէտէն հիչ պիրի մաթպաաճրլըգտա էճնէպիլէրէ միւթէալլիւգ իմթիեազաթ վէ մուաֆիեաթտան իսթիֆատէ իտէմէեէճէկինի եանի լէտէլհաճէ, քէնտի հագգընտա, թէպաայի Օսմանիեէ, վէ մաթպասը իչին տախի թէպաայի Օսմանիեէնին քիչատ իթտիրլէրի մաթպաա կիպի մուամէլէ օլունմասընը գապուլ էյլէտիկինի միւթէզամին, տէվլէթի մաթպուասընը սէֆարէթի ճանիպինտէն մուսատագ պիր սէնէտ իթա իթմէտիքճէ, մաթպուա քիչատընա մէէգուն օլամազ։

6. – Միւսթէտինին արզուհալընա մէրպուութէն իթա իտէճէկի պէեան. նամէնին սուրէթի, ռուխսաթնամէ վիրիլտիքտէն սոնրա, Տէրսաատէթտէ մաթպաանը վագը օլտուղու զապըթա իտարէսինէ թէպլիղ օլունմագ իւզրէ, զապթիեէ նէզարէթինէ, վէ վիլաեաթտա զապըթայի մահէլլիեէեէ կէօնտէրիլիր։

7. – Էվրագը հավատիս սահիպ վէ նա միւաիրի մէսուլլարը, եալընըզ զաղէթալարընը թապընա մախսուս օլմագ շարթը իլէ, պաշգաճա ռուխսաթ իսթիհսալ իթմէքսիզին, մաթպաա քիչատ իտէպիլիրլէր. անճագ, զաղէթալարընտան պաշգա էվրագ թապ իթմէք իսթէտիքլէրի հալտէ. սայիր մաթպաա սահիպլէրի կիպի իշգու նիզամամէ ահքամընա թէվֆիգան ռուխսաթ իսթիհսալինէ մէճբուր տուրլար։

8. – Ռուխսաթը ըէսմիեէ իլէ քիչատ իտիլմիշ օլան մաթպաալար ասհապը թարաֆընտան ախէրէ թէրը վէ ֆէրաղ օլունապիլիր, ֆագաթ մէֆրուզէհին, տէօրտունճի մատտէտէ մուհարբէր չէրայիթի իֆա իթմէսի լէազըմ կէլիր, պու չէրայիթի իֆա իթմէէնլէրին մաթպասը գաբաթտրբլբը։

9. – Մաթպաարուխսաթնամէլէրիմիզին, Տէրսաատէթտէ իւչ, վէ վիլաեաթտա իքի Օսմանլը ալթունու խարճ ալընը, վէ պունլարընը ախէրէ թէրք վէ ֆէրաղընտան տախի նբսրֆ խարճ իսթիֆա գելընը։

10. – Ռուխսաթը ըէսմիեէեի հալիզ օլան պիր մաթպաաճը վէֆաթ իթտիքտէ, մաթպասը մուվագգաթէն միւրէթթիպլէրտէն պիրինին թահթը մէսուլիեէթինտէ իտարէ իթտիրիլիր. անճագ, միւթէվէֆանընը վէրէսէսի, տէօրտունճի մատտէտէ միւնտէրիճ չէրաեիթ տայիրէսինտէ օլմագ իւզրէ, պիր մահա գատար միւտիրի մէսուլ իրաեէսինէ մէճպուրտուրլար, օլ միւտտէթ կէչտիքտէն սոնրա, մաթպաալարը պիր միւտիր իրաեէսինէ վէ անընը ըէսմէն գապուլինէ գատար թաթիլ իտիլիր։

11. – Մաթպաա վէ մահէլլի իգամէթլէրինի թէպտիլ, վէ մաթպասընը ախէրէ թէրք վէ ֆէրաղ իտէնլէր, պէչ կիւն զարֆընտա Տէրսաատէթտէ տախիլիեէ նէզարէթինէ վէ թաշրալարտա հիւքիւմէթի մահէլլիյէեէ թահրիրէն պեեանը հալ իթմէկէ մէճպուր տուրլար, պու մէճպուրիյեէթ խիլաֆընտա հարաքէթ իտէն մաթպաաճըլարան 5 Օսմանլը ալթունունտան 15 Օսմանլը ալթունունա գատար ճէզայի նագտի ալընը։

(Տէվամ)

ՖԱՃԻԱ

Վիէննա եագընընտա պուլունան Մէտլինկտէ, պիր վալիտէնին իքի նէֆէր գըզլարը օլուզ, պունլարտան պիրի խասթալար եանընտա պէքլէմէքլիք խըտմէթիլէ մէշղուլ օլտուղու կիպի, տիկէրի տախի, Վիէննատա պիր ֆաղաղատա պուլունմագտա իմիշ։

Կէրչի պունլար քէնտի գազանարգլարըլա կէչինէպիլիքտէն պաշգա, վալիտէլէրինի տախի պագապիլմէքտէ իմիշլէր իսէ տէ, վալիտէլէրի ղայէթլէ գումարպազ օլտուղունտան, մաղազատա պուլունան պիւյուք գըզընը տայիմա սըգըշտըրըպ բարալար ալտըգտան պաշգա, գանտըրըպ պաշտան չըգարարագ, ուսթասընընն սանաղընտան պին ֆիեօրին գալտըրթտըրմըշ, վէ գումարտա գազանըպտա երինէ եէրինէ գօյտուրմագ իւմիտինտէ իքէն, քեաֆֆէսինի տախի ղայպ իյլէմիշ տիր։

Պիչարէ գըզ գապահաթընընն մէյտանէ չըգարագ ալէմէ բիւսվայ օլաճաղընը, վէ պինաէն ալէյհ հիւքիմէթ թէսլիմ օլունարագ ճէզաեէ չարբըլաճաղընը տիւշիւնիւգ վէ պաշգա պիր չարէ պուլամատըղընտան, ագըպէթքեար քէնտի էամրինէ գաստ իտէրէք գուրթուլմագլըղա գարար վիրմիշ, վէ պունիյեէթինիտէ վալիտէսինէ պէեան իյլէմիշ տիր։

Վալիտէսի պունու իշիթտիքտէ, եանընտա պիր գաչ թանէ բիեան. գօ քեազըտլարը պուլունուպ վէ օլ կիւնլէրտէտէ չէքիլէճէք օլտուղունտան, մէզքիւր բիեանգօ չէքիլինճէեէ գատար սապր իտիպ պէքլէմէսինի ըէճա իթմիշ, վէ կէրչի գըզընտա սէօզ աիլնէեիպ պէքլէմիշ իսէ տէ, բիեանգօտանտա պիր շէյ իսապէթ իթմէտիկինի կէօրաիկիւնտէն, տօղրու էվէ կիթմիշ, քիչիւք գըզ գարտաշընը տախի գանտըրմըշ, վէ իքիսի պիրիքտէ, վէ պիրիպիրինէ պաղը օլտուգլարը հալտէ, ըրմաղա աթլարագ պօղուլուպ էօմիւշլէր։ Տիմէքտիր քի, պէտապախթ գըզլար, քէնտի վալիտէլէրինին գումարպազընընա, հիճապ վէ գօրգուլարընընն նաչի գուրպան կիթմիշլէր տիր։

ՆՈՒՖՈՒՄՃԱ ՎԷՖԻԵԱԹ

Տէրսաատէթտէ վուգու պուլան վէֆիեաթ հագգընտաքի ըսթաթիսթիգ մալիմաթընտան անլաշըլտըղընա նազարէն, 1887 սէնէսի զարֆընտա իտարէյի սըհհիեէ թարաֆընտան գայտ օլունան վէֆիեաթընը մըզտարը 11 պին 504 նուֆուսա պալիզ օլմուշ, վէ պունտան 5682 սի էրքէք վէ 5822 սի գատրն պուլունմուշ, վէ մըզտարը մէզքիւրտէն 726սը չիշէք խասթէլիկին. տէն էօլէնլէր օլմուշ տուր։

—

1887 սէնէսինտէ Աթինա շէհրինին վէֆիեաթը տախի 2277 նուֆուսա պալիզ օլմուշ տուր։

—

Ժուրնալ տը Լիմա նամ զազէթանընը պէեանը իւզրէ, Վալբէրէզտա գօլէրա իլէթի արթմագտա օլուզ, օրթա հիսապլա կիւնտէ 130 քիչի իլէթի մէզքիւրէեէ թուրթուլմագտա վէ էքսէրիսի վէֆաթ իթմէքտէ իմիշլէր։

ԻԼԱՆ

Ծազիկին կէչմիշ պիր սէնէլիկի ճիլտէնմիշ օլտուղու հալտէ, քէնտի մաթպասընտա 4 էր մէճիտիեէեէ սաթըլմագտէ տիր։

Մէզքիւր զազէթատէ բէք չօգ թէլէզզիւզ իտիպ էյլէնէճէք, կիւլէճէք վէ իսթիֆատէ իյլէեէճէք պէնալէր պուլունտուղունտան, հէր քէսին օգումասընը արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

—o—

Սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրինին իսթիֆալարընը գապուլ օլունուպ օլունմատըղընտա տայիր հէնուզ պիր հավատիս ալընամամըշ տըր։

* * *

Դեր. Մեկիսեդեկ Սրբազանընն եօլա չըգտըղը հավատիստէն տիր։

* * *

Մա մէճլուսիյեէ խապէր ալընտըղընա կէօրէ, պիր գաչ հաֆթատան պէրու թահթը թէվզիֆա ալընմըշ պուլունան պիր գաչ վանլը. լար ազատէ գելընմըշլար տըր։

* * *

Պիլ իֆթիխար պէեան իտէրիզ քի, պու կիւնլէրտէ Մանզումէմիզ. տէ տէրճ իտիլէն պիր գաչ պէնտ. լէր չօգ զաթլարընն պատիի մէճլուսիյ եէթլէրի օլտուղունտան, թէչէքքիւրլէր իշիթմէքլիք չէրէֆինէ նայիլ օլմագտաեըզ. վէ հաթթա պաղը տօսթլար, զազէթամըզընն հէր հալտէ հէր կիւն չըգարըլմասընը արզու վէ թէքլիֆ իյլէմէքտէ իսէ. լէր տէ, մա թէէսսիֆ պէեան իտէրիզ քի, մատտի վէ մըզտարի քիֆայէտէ թէչվիգաթ կէօրիւլմէտիքճէ, ճէսարէթ իթմէքլիկի էմրի պասիրէթտէն ատտ իտէմէեիզ։

ՄԷՔԹՈՒՊ

Ամենապատիւ

Սրբազան հայր հազրէթլէրի,

Պու տէֆա, յունվար 20 թարիխլի իրսալինէ թէնէզզիւլ պուեուրտուղունուզ պիր տուա վէ սիթէմնա մէնին սուրէթինի Մանզումէտէ օգուտուգ, կէրչի զիեատէսիյլէ թէչէքքիւր, վէ հէմիշէ տուանըզատա միւհթաճ պուլունտուղումուզու պեեանէ միւսարաաթ իտէրիզ, լաքին, եալընըզ չունա աճիզանէ թէէսսիֆ վէ թէաճճիւպ իտէրիզ քի, եապահթը սիեահբըզտան օլտուղունտան, վէ եախօտ օրանընն ապ ու հավասը պաշգա տիւրլիւ պուլունտուղունտան, պուրատա իքէն իպրազ իտէկէլտիկինիզ ղայրէթ վէ ճէսարէթի ղայպ, վէ էֆքեարը ֆէթի. նէնիզի թէպտիլ իթմիշ օլմալըսընընը տըր, եօգսա, միւմքին տէկիլ տիր. պաշգա տիւրլիւ օլմազ, ղիրա, Զաթը վալէանընը պուրատա իքէն, տէկիլ էօյէ պիր եիւզ երկիրմի եաչընընա գարընընն սէօյլէտիքլէրինէ էհէմմիյեէթ վիրէրէք, վէ ըրզգաթա կէլէրէք, Բարաղամեան էֆ. կիպի սատըգ վէ ֆէտաքեար պիր գուլունուզա սիթէմ իթմէքլիկ, հաթթա, Գալաթանընն մահուտ թազ. խորհուրդու իլէ էհալիսի թարաֆընտան, երկիրմի տէֆատան զիեատէ թէչէքքինամէլէր վէ մահզերլէր զուհուրա կէլմիշ, վէ հաթթա ղազէթալար պար պար պաղըրմըշլար, վէ մէսէլէ Ընդհ. ժողովուն հուզուրունա չըգարըլմըշ իքէն պիլէ, զերրէ մըզտարի գօրգմաեարագ վէ էհէմմիյեէթ վիրմէեէրէք, «սիզ քիմսէեի տինէմէեիպ, անճագ պէնիմ էմրիմի իճրա իյլէմէլիսինիզ...» տիմէքտէ, վէ քեաֆֆէյի էմրի ալինիզէ միւնթազըր պուլունանլարա գաթ էնտէր գաթ ճէսարէթլէր իթասընա հիմմէթ իյլէմէքտէ իտինիզ։

Սրբազան հայր, Զաթը վալէանընզ բէք ալէա պիլիրսինիզ քի, ումումխալգ թարաֆընտան տայիմա նանքէօրլիք զուհուրա կէլիր, վէ պուալէմտէ տիպլօմաթլըգ վէ էհալի իտարէ իթմէքլիք գատար կիճ պիր չէյ օլմազ. ումում խալգ հիչ պիր վագթտա, մահզա քէնտի մէնֆաաթը իչին չալըշըլտըղընը կէօրէմէզ վէ պիլէմէզ, վէ պունտանտա գաթինազար, միլլէթիմիզէ ֆէսատա չալըշանլար, վէ պէնտէլէրինիզ միլլու ֆէտաքեարլարընն այալընը գայտըրմատա չալըշանլար հիչ էքսիք օլմազ, նասըլ քի իսպաթլարընը կէօրմիւշսունիւզ տիւր, էն պիւյուք տիպլօմաթլարընն պիլէ թէհայեիւրլէրինի մուճիպ օլարագ... թէքմիլ միլլէթիմիզին մէնֆաաթընա... ճանսըրէրանէ չալըշտըղընընզ հալտէ տախ... էնվայի մանէտլար վիրէնլէր պուլունմուշ տուր... վէ հէլէ օլ Մանզումէ տէտիքլէրի Ալլահընն զազազ տէրսէնիզ, թա իլք կիւնտէն, նիյեէթի խայրիյեէնիզ արապասընընն թէքէրլէքլէրի էօնիւնէ թաշ գօյմատա պաշլամըշ տըր։։։

Սրբազան հայր, գուլլարընընզ, անճագ վէ անճագ խայր ու սէվապըմզ իչին, կէրէք սայիր մահէլլէրին վէ կէրէք Գալաթա քիլիսէսինին վարիտաթընը արթըրմագլըգ նիյեէթլէ, հէր կիւն իչիմիզի կիւճիւմիզիւ, վէ չօլուգ չօճուղումուզու պըրագարագ, վէ հավանընն պօղուգլուղունա վէ կիւնլէրին գլսսալըղընա պագմատարագ, թա ուզագուզագ քէօղէրտէն գալգըպ գօշտուգտան պաշգա, մաղազամըզը տախի թէրք իտէրէք, վէ կիւնտէ գըրգ տէֆա մէքիք կիպի իշլէեէրէք, եանի կիտիպ կէլէրէք չալըշտըղըմըզ հալտէ պիլէ, նէ պէտզէպանլարընն լիսանլարընընն, վէ նէտտէ օլ մէէլուն Մանզումէնին եազտըգլարընտան գուրթուլամատօ. ռուզ, վէ պու ճիւմլէ իլէ տախի, մէրտլիք տաեանմագ տըր, սէպաթ վէ մէթանէթ իւզրէ պուլունմագլըգ տըր տիեէրէք, էմրի ալինիզին իճրասընա տէվամ իյլէմէքտէ, վէ թարաֆը վալէանընզտան իսէ, անճագ վէ անճագ տուա վէ աֆէրինլէրինիզէ պէքլէնիլմէքտէ իքէն, մուղտիրի օլարագ, պիրտէ սիթէմնիզէ չաեէսթէ պուլրուլմագլըգ, աօղրուսու, ճիկէրի աճիզանէմիզէ օգ կիպի իչլէեիպ եարէլէր աչմըշ տըր։

Էմրի պասիրէթ իւզրէ պուլունմագլըգը, վէ գուրնազլըգ իթմէքլիկի նասիհաթ պսեեուրմագտասընը, վէ վագաա գուրնազլըգ վէ էմրի պասիրէթտէ էհէմմիյեէթտէն տիր, ֆազաթ, միւսաատէյի ալիյեէնիզի ըէճա իտէրէք պէեանիտէրիզ քի, հէր չէեին պիր տէրճէսի լազըմ կէլտիկի կիպի, պիթթապի էմրի պասիրէթ վէ գուրնազլըգ տախի պիր տէրճէճեէ գատար միւմքին վէ ճայիզ օլապիլիր, վէ ալէլ խուսուս Գալաթա քիլիսէսի կիպէ պիր քիլիսէնին մէնֆաաթը հէր սայզը վէ հէր հիսապ վէ միւլահազատան էկէրչի իսթիւնթուլմազ իսէ, արզու վէ միւրատ օլունան մէնֆաաթ հասըլ օլամատըգտան պաշգա, պինապէրին, էկէրչի ազաճըգտա ըրիգթաթ վէ չէֆզաթ սահիպի օլաճագ օլսագ, մէնֆաաթ պէրթարաֆի օլսուն, թահթընտան զարար տախի ազաճաղընտա, ասլա չիւբհէ եօգ տուր, չիւնքի, մալիւմու ալինիզ տիր քի, Գալաթատա իքի պինուֆուս պուլունտուղու հալտէ, իչլէրինտէ իսէ, բարա սահիպի օլարագ, եալընըզ եիկիրմի քիչի պիլէ պուլունմագտա տէկիլ տիր, իլա քեաֆֆէսի տախի ֆուզարա տըր, վէ պինանէն ալէյհ, մէրսուսմէ իխթիեարէ գատընընն ճէնազէսի մէսարիֆինտէն, եիկիրմի զուրուշ տէկիլ, հաթթա եալընըզ եիկիրմի բարա պիլէ թէնզիլ իթմէքլիք պիթթապի իչէ կէլէմէզ իտի, զիրա, պիր քէրրէ էօյէ պիր միսալ վիրիլմիկի կիպի, արթըգ էմսալ օլարագ, էօնիւ ալընամաեաճագընընտա չիւբհէ եօգ իսէ, պէրէքէթ վիրսին քի անլէր, «քիմսէեի տինէմէզլեր ֆուզարա զէնկին վէ բիգգաթ մէրհամէթ նէ տիր պիլմէզլեր, թէհի նէրտէ Սահմանաթրութիւնու բայիմալ իտէրէք օրաէք տիքիլմէմիշլեր տիր» տէյի իսմիմիզ չըգմըշ պուլունտուղունտան, լազըմ կէլէն վարիտաթլարը արթըրա պիլմէքտէեիզ, եօգսա, սէնէտէ էն ազը, օլեօլտա պիր էքի եիւզ ճէնազէ վուգուպուլսա, վէ պիզլէրտէ մէրհամէթ իտէրէք պիրէր իքիչէր մէճիտիյեէ թէրք իլէ էքսիք ալաճագ օլսագ, իշալըր պաշընը կիտէր, վէ քիլիսէլէրտէ սալթ օլ եիւզտէն եէթմիշ սէքսէն լիրա գարա՞ր իտէրլէր։

Սրբազան Հայր,

Պու խուսուստա վէ սայիր խուսուստա տահա պիր չօգ իֆատէլէրիմիզ վար իսէտէ, վագթին միւսաատէսի օլմաեըպ, վէ բօսթատա չիմտի չըգաճագ օլտուղունտան աֆվը ալինիզի տիլեեէրէք. տէֆայի ախէրէ թէէխիրէ մէճպուր օլտուղումուզու պեեան իտէրիզ։

Ամենախոնարհ, ամենահլու, ամենահպատակ,
և ձեր բարձր Սրբազնութեան պէս վշտակիր ծառաներին. (Խմբ.)

1888 յունվար 22, Իսթանպոլ.

Ամենապատիւ
Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան,
Ահրէթտէ

Ալտֆրանկա փեստը 1 տէ գտրպխանէյի ամիրէտտէ քէշիտէ օլունան շըմէնտըֆէր բիեանգօսունտա 400 ֆրանգ գազանան նիւմէրօլար։

36121	616894	1186166	1640892
2	5	7	3
3	628766	8	4
4	7	9	5
80111	70	1203936	1643436
2	642086	7	7

3	7	8	8
4	8	9	9
5	9	1254126	40
141101	90	7	1656541
2	656036	8	2
3	7	9	3
4	8	1256062	4
5	9	3	5
180001	40	4	1658531
2	670141	5	2
3	2	1257471	3
4	3	2	4
5	4	3	5
182746	5	4	1669936
7	765701	5	7
9	2	1258631	8
50	3	2	9
197856	4	3	40
7	5	4	1676912
8	732496	5	3
9	7	1265022	4
60	8	3	5
222046	9	5	1683691
7	500	1273136	2
9	744166	7	3
50	7	8	4
235621	8	1286021	5
2	9	2	1685881
3	70	3	2
4	750336	4	4
5	7	5	5
273251	8	1314631	1692496
2	40	2	7
3	761897	4	8
4	9	5	9
5	900	1334096	500
6	827211	7	1696286
7	2	8	7
8	3	9	8
9	4	100	90
60	5	1336096	1712676
340801	921906	7	7
3	7	8	8
4	8	9	9
5	9	100	80
341196	10	1372211	1721576
7	939231	2	7
8	2	3	8
9	3	4	9
200	4	5	80
386061	5	1380091	1739156
2	947546	2	7
3	7	3	8
4	8	4	60
5	50	5	1772711
448591	947971	1392596	2
2	2	7	3
3	3	8	4
5	4	9	5
477156	5	600	1808691
7	952246	1418371	2
8	7	2	3
9	8	3	4
60	9	4	5
484316	50	1421571	1825181
7	963372	2	2
8	3	3	3
9	4	4	4
20	5	1432026	5
497146	963491	7	1830191
7	2	8	2
8	3	9	3
9	4	30	4
50	5	1432196	5
498596	986631	7	1838471
7	3	8	2
8	4	9	3
9	5	1484797	4
514681	1020651	8	5
2	2	9	1890956
3	3	800	7
4	4	1518591	8
5	1048396	2	9
529771	7	3	60
2	8	4	1919731
3	9	5	2
4	400	1521006	4
5	1075961	7	1922911
546991	3	8	2

2	4	9	3
4	5	10	4
5	1076456	1532791	1946576
550786	7	2	7
7	8	3	9
9	9	4	80
90	60	5	1957746
563056	1089216	1550987	7
7	7	8	8
8	8	9	9
9	9	90	50
60	20	1580211	1969996
593156	1131091	2	1970000
7	2	3	
60	3	4	
616891	4	1615596	
2	5	8	
3	1173932	9	
4	3	1640891	

ՍԱՐՍԱՓԻՑԵԼ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ում	Սէրի)	
» » Ցունվ. 22 գուրուն. Ք.Ք.		15-20
» » Ցունվ. 23 սապահ աչ.		15-18
էն Եիւքսէք » »		–
» » էն աշաղը		–
» » սաաթ 5 տէ		–
Ա. Սէրի Ինկիլիզ լիրասը		24-
Բ. » » »		14-15
Գ. » Օսմանլը լիրասը		15-18
Իւնիֆիէ քուրուն քէսիկ		
Բուսիլի ջումհուրիէթը		36½
Բաբոր ղուրուշ		
Հավալէթիզ »		00
Ագէ Քայէզի »		7-

—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՓԻԵԱՊԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6% Ք. Ք.		6-28
Սօսիէթէ ժէնէրալ 6%		4-08
Իմպանպոլ պանգասը		6-25
Սօսիէթէ օթման		3-35
Թրամվայ 5% Ք. Ք.		357½
Լավրիում (մատէն)		130

—

Օսմանլը լիրասը 100 լուսուլուն		Ղրուշ
Ինկիլիզ լիրասը		111-05
Ֆրանսէզ ալթունու		88-8
Բոլ		90-35
Գրիմիս ալթունու		51-10
Պէեազ մէճիտիէ		109- 2
Մէթալիզ		102-30
Պէշիք		104-00
Ալթըլըգ		104-00
Թասվիրէյի էսհամ էն Եիւքսէք		15-35
» աշաղը		15-25
Սաաթ 3		15-30
Գարպոն գայիմէսի գաբիք		10-38

—

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱՍԻԼԻ

		Ղր. Բր.
Գաբանոը	Ք. Ք.	36—16
Ալբլոը		36—12

ԻԼԱՆ

Անասթաս վէ պիրատէրի Վանկէլին Ղարալամպոս Սգաբրէնի նամ քիմէնէեէ օլան տէեունու մահքէմէսինին թէսվիեէսի իչին եէտիգուլէ ճիվարընտա Միրախոր Իլեաս պէյ մահալլէ վէ ճատտէսին. տէ 146 նումէրո իլէ մուրագամ օլուպ, ֆէվզինտէ իքի օտա վէ արգա թարաֆընտա ալէթթախմին ճէտիտ 110 վէ աթիգ 146 արշըն մըգտարը պաղչէ վէ միւշթէրէքէն գուլլանըլըր պիր գուեու վէ միւշթէմիլաթը սաեիրէյի հավի պիր պապ գասապ տիւքքեանը իլէ մահալլէյի մէղքիւրտէ գուեուլու ապազալ սօղաղընտա ֆէվգանի վէ թահթանի իքի օտա վէ պիր մաթպախ վէ պիր գուեու, վէ արգա թարաֆընտա ալէթթախմին

18 վէ աթիգ 25 արշըն մըգտարը աչըգլըգ վէ միւշթէմիլաթը սայիրէեի հավի եիրմիեէտի նումէրոլու պիր պապ խանէտե պէչէր հիսսէ իմիպարբէյլա մէտեունլարըն իրսէն միւթէսարրըֆ օլուուգլարը իքիչեր հիսսէյի չապիէլերի թարիխի իլանտան իմիպարէն մէվկբի միւզաեիտէեէ գօնուլաճաղընտան, իշթիրաեէ թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիեատէ մալիումաթ ալմագ իսթէեէնլերին մահքեմէյի թիճարէթ իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի իլան օլունուր։

Սէնէ 303 քեանունի սանի 23

ՐԷԲԼԱՄ (ՍԻԹԱՑԻՇ)

Գան զայիֆլիկինի տէֆ իլէ վիճուտ պախշը չիֆա իթիրմէք իչին, պիր թարաֆտան գանըն զայպ օլմուշ օլան ըէնկինին եէրինէ կէլմէսինէ չալըշըլմագլա պէրապէր, խասթալարա, պէսլէեիճի թաամլար վիբիլէրէք, քէսպի գուվվէթ իթտիրմէքլիք տախի էլզէմ տիր։ Վէ պուխուսուստա իսէ ԲԷԲԹՕՆԱԹ ՏԸ ՖԷՐՏԸ ԳԱԹԻՑԵՕՆ գատար միւֆիտ հիչ պիր մուալիճէ եօգ տուր տէնիլսէ ճայիզ տիր, չիւնքի, մէզքիւր մուալիճէ տէմիր իլէ էթտէն թէրթիպ օլունմուշ օլտուգտան պաշգա, չուխասսէսի տախի վար տըրքի, նէ միաէեէ, նէ պաղբսագլարա, վէնէտէ սայիր պիր ազաեա եօրղունլուգ վէրիր։

Գանծիւք պիրատէր էֆէնտիլէր, պունուն մուհասսէնաթը ազիմէսի. նի պիլիքլէրինտէն, Պէյ օղլուտա վագը Պրիթանիք նամ էճզախանէ. լերի իչին կէթիրթտիրմիչլեր տիր։

ՄԱՂՆԻՍԱՏԱՆ ՄԷԹՐՈՊ

Խմբագիր,

Երբ պահ մը կը դարձընեն ք մեր ուշադրութիւն տեղւոյս Թաղ. խորհրդոյ ընթացից վրայ, դիտողութեան արժանի բաւական նիւթեր պիտի գտնեն ք հոն. թէպէտ և ոչ նուազ անգամներ խօսուած եւ գրուած են նոցին յոռի պաշտօնավարութեանց նկատմամբ, այլ կան նաև անոնց մէջ այնպիսի գործադրութիւններ, որք որքան հակազգային այնքան մոռացութեան եւ զանցառութեան մատնուած են 'ի լուր ժողովրդեան, ահա այս պիտի լինի մեր ներկայ գրուածոց նպատակն կոր խղճի և մտքի ազատութիւնը կը թելադրէ վերջապէս ի հրապարակ հանել այնպիսի զեղծումներ, որք ճանչցուած և գիտցուած. ներէն ոչ նուազ պայթակղական են, և որ չէ կարելի թագուն թողուլ՝ երբեմն տկար եւ կրի. ք սնեալ եւ վատթար զգացումներով պաշարեալ գրուածոց յաւակնութեանց ան. հանդուրժելի պարագաներէ շարժեալ, զի այն օր երբ ի ձեռին կը կրէի «ՃԷրիտէի Շարգիյէ» լրագիրը, Մաղնիսայէ գրուած նամակի մը մէջ հետեւեալ պարբերութիւնը կարդացի։ «Մաղնիսայու պոյն հանրածանօթ վայրախօսներ (հակաՇահպաղլեան կուսակցութիւնն քսել կուզէ) շատ անգամ յանիրաւի տեղւոյս Պատ. Թաղականաց դէմ եւ կը յանդգնին գրել, սակայն յայտնի է որ սոյն պաշտօնական անձինք. միշտ ի հաւեստութենէ շարժեալ՝ բնաւին չեն ուզած պատասխանել այդ տեսակ վայրախօսութեանց, այլ միայն խղճի մտօք և արդարութեամբ կը շարունակեն իւրեանց պաշտօն՝ առանց իսկ հոչակելու իւրեանց նշանաւոր գործեր»։ Այս պարբերութենէ պարզապէս իմացայ թէ «ՃԷրիտէ»ի նամակագիրն ծայրայեղ չատագովութեան մը ընթացք բռնած է տեղւոյս Թաղ. խորհրդոյ նկատմամբ, այլ ի զուր. նոցա վատթար պաշտօնավարութիւնը իբրև արեգական պայծառ լոյսը հանրածանօթ եղած է և իւր ըմբռոստութեան արարք եպերելի և պախարակելի դարձած են ամէն խոհական անձանց առջև. ուրեմն չուզելով հարևանցի և առերեւութապատասխանել յիշեալ գրուածոյն, հիմնականին և իրականին վրայ խօսելով ճանչցնենք այդ օրինակ շաղակրատ և վայրահաչ (ոՖէրին տէլիսի) անձերու որ կարելի չէ այնպիսի անհիմն և արեղցրեղ վատաբանութիւններով արդարացնել այնպիսի անձեր՝ որք արդէն դատապարտուած են, և քնաւ չներուիր երբ ատոնք անսանձ և անարկիւղ կը գործեն ամէն ինչ՝ որ օրինաւոր և արդարութիւն են կը կարծեն ըստ իւրեանց կրքով և փառասիրութեամբ պաշարեալ մտաց։

Այն պարբերութեանը մէջ ըսած է նամակագիրը թէ, Մաղնիսայու Թաղ. խորհուրդն «խղճի մտօք և արդարութեամբ կը շարունակեն իւրեանց պաշտօնը՝ առանց իսկ հրաշակելու իւրեանց նշանաւոր գործերն»։ արդեօք Թաղ. խորհրդոյ օրգործերն են նշանաւոր զոյս չեն հռչակած. արդեօք իւրեանց օրով տեղի ունեցած այս աստիճան զեղծումներ՝ ն ու ժողովրդական սարսափելի եղբայրատեցութիւններ՝ օրինաւորութիւն պահանջող անձեր բանտարկելու համար թագրիր տալը, խեղճ քահանայից անկողինները խայտառակութեամբ իւրեանց տուն ղրկելը, զքահանայս եկեղեցւոյ մէջ գանակոծել տալով արտաքսել տալու թելադրութիւնն, ամբաստանեալ գանակոծողներն ազատելու համար կառավարութեան դուռն երթալ գալով հանուր ազգը օտարաց առջև պարսաւանաց եւ անպատուութեան ենթարկելու արիութիւնն, առ Պատ. Կրօն. ժողովն ուղղած յանդգնական յանդիմանագիրն, զորն ասեմ կամ զորն խոստովանիմ, միթէ ասոնք չե՞ն Թաղ. խորհրդոյ նշանաւոր գործերն որով ծաղր ու ծանակ եղան իւրեանց անխորհուրդ ընթացքով. արդեօք մոռցա՞նք յիշել դերեզմաններու մէջէն փողոց բանալու գայթակղական քաջութիւնն. ահա ասոնք պէտք է սակաւիկ մի կանգ առնուլ, ահա ասոր համար կարծեմք ըսել կուզէ «արթուն» նամակագիրը Թաղ. խորհրդոյ համար նշանաւոր գործեր ըսածն, այլ պէտք է խորհիլ ասոնք թէ օ՞րքան ծանր է յայսմ Թաղ. խորհրդոյ պատասխանատուութիւնը, և մեք ներկայիս զայս խնդիր առաւել պիտի լուսաբանենք յուշադրութիւն կրօն. Պատ. ժողովոյ Կեդր. վարչութեան, և որով կը փափագիմք իմանալ թէ տեղւոյս Թաղ. խորհուրդն, որոյ իրաւամբ, որոյ օրինօք և որոյ թելադրութեամբ ձեռնարկած է այս մեծ և իւր ձեռնհասութենէ բարձր գործին։ Դերեզմանատունն կրօնական սուրբ վայր մի է, որ կը սրբանայ աղօթիւք և արարողութեամբ, եւ որոյ չինութիւնն և գոյացումն որքան դիւրին՝ այնքան դժուարին պէտք է լինիլ նորա քանդումն եւ աւերումն, և որոյ մասին բարձր որոշում մը վերապահեալ պէտք է լինի կարծեմք միմիայն կեդր. Կրօն. ժողովոյ, հետեւաբար երբ աշխարհական ձեռքեր կը յանդգնին այդպիսի սրբավայրերու աւերման, ոչ նուազ դատապարտելի կը նկատեմք մեք զնոյն անձեր, և մանաւանդ այնպիսի ժամանակի մը մէջ յուշկը յուզուին Պէշիկթաշի և Զմիւռնիոյ գերեզմանատան խնդիրք։

Այլ տեսէք թէ Թաղ. խորհուրդն ինչպէս սկսած է զայս գործ, կոչելով մի քանի անձեր որոշում կուտայ որ գերեզմանատան (1) արևելեան կողմէն փողոց մը բացուի, այլ որովհետև թէ հարաւային և թէ հիւսիսային կողմէն մէն մի կիցտուներ պէտք էր առնուիլ փողոցի ճանապարհը դիւրացընելու համար, որոշեցին որ այդ տանց տէրերն կանչուի և իւրեանց հաճութիւնն առնուի, այս գործողութիւնք ևս կը կատարուին, տանուտէրք կը հաճին և Թաղական խորհուրդն զգալով այս ամենուն համար դրամական կարեւոր գումարի մը պէտքը, զի գերեզմանատունէն առնուելիք փողոցի երկայնութիւնն պիտի լինէր 320 – 350 քայլ և լայնութիւնն 10–12 քայլ տեղ, ուստի և այս ամենուն ծախուց համար հանգանակութիւն մը բանալ որոշեցին բոլոր ժողովրդէն հանելու համար այդ ծախքը, այլ ժողովրդեանգրէթէ ատուար մասը հակառակ էր այս որոշման, ոչ թէ խորհրդաւոր պատճառի մը համար այլ և ազգային այսպիսի խառնաշփոթ և երկպառակեալ վիճակի մէջ հարկ չկայ բռելով այսպիսի տարապայման խընդրոյ մի ձեռնամուխ լինելու, բայց Թաղ. խորհուրդն անարգել սկսաւ հանգանակութիւնն, ուստի և ոմանք վճարեցին և ոմանք զլացան, այլ գիտէք թէ այժմ ինչ կընէ Թաղ. խորհուրդն, երբ այդ չվճարողներէ մին անձնական գործի մը համար դիմէ Թաղ. խորհրդոյ՝ անխղճաբար և բռնութեամբ կը կորզէ անտի մի քանի մէճիտիէ որքան որ կրնայ կարծել թէ այդ մարդը կրնայ վճարել, վերոյիշեալ հանգանակութեան մասնակցողք մէկէն մինչև 15 մէճիտիէէ վճարած են, Թաղ. խորհուրդը մեծ փութաջանութեամբ աւարտեց այդ փողոցը և ամէն ոք կերթևեկէ անկէ անխտիր։

Այլ ցաւ է պատմել թէ այս օրերս պատահած է նաև դէպք մը որ ոչ նուազ պարսաւելի է՝ յորում Թաղ. խորհուրդը իւր ատելութեան և կրքի սեւ նկարագիրը երևան հանած է։ Ամսոյս 8ին կը մեռնի Կեսարիոյ Առաջնորդ Գեր. Տ. Տրդատ Ծ. վ. Պալեանի արժանի հայր Սարգիս աղա Պալեան ազգասէր և հաւակրելի անձն որ գրեթէ 68-70 տարին լրացուցած էր, ուշադրութեամբ արժանի կէտն սա է թէ՝ այս անձ առաւել զՇահպաղլեան ատողներէն էր քան սիրողներէն, ուստի և Թաղ. խորհուրդը ատելութեան և թշնամութեան ոգւով կը պահանջէ ենչկացեալոյն ընտանիքէն որ Գերեզմանատան համար կանխիկ պէտք է վճարեն երկու արծաթ ապա թէ ոչ չպիտի թողուն թաղելու համար։ Խե՛ղճ արարածներ Թաղական խորհուրդ լինելով կը կարծեն տէր լինել ամբողջ ժողովուրդեան արդար իրաւանց։ եկեղեցւոյ վրայ կը տիրեն, դպրոցէ մանուկներ կարտաքսեն, գերեզմաններու մէջ մեռեալ ձրի թաղելու դէմ կը դնեն և այլն և այլն, սակայն այսու ամենայնիւ խիստ իրաւունք կուտամ իրենց այսպիսի ընթացք մը բռնելուն համար, քանի որ ամէն գործ, անկախ և անարգել յառաջ կը տանին, ամէն յանդգնութիւններ կը գործեն և ազատ ու անպատիժ կը մնան, յոյսունիմք սակայն այժմու Թաղ. նորընտիր ժողովոյ աչալուրջ և խոհեմ գործունէութեանց վրայ։

1888 յունվար 11

Ի Մաղնիսա

Դր. Թ. Պոյաճեան

(1) Դերեզմանատունն կը գտնուի Թաղին ծայրն դէպ ի դաշտ, արևմտեան կողմի երեսն ի դաշտ կը նայի իսկ միւս կողմերն շրջապատեալ է Հայոց տուներով։

ԻԼԱՆ

Թուզլու պալկամ վէ մէհասիլ չէքմէքտէ օլան զէվաթա մախսուս միւհիմ իլան տըր։

Ինսանըն էլէրիյլէ սալիր մահէլլերինտէ վուգու